
Prof. RNDr. Martin Braniš, CSc.

Na anketní otázky odpovídá Prof. RNDr. Martin Braniš, CSc.

Mohl byste nám prozradit, jaké povolání jste si představoval, že budete vykonávat, když jste chodil do základní školy a co nakonec rozhodlo o vaší volbě?

Pominu období, kdy jsem chtěl být kuchřem v nějakém skvělém hotelu nebo restauraci. Tvůrčí práce při přípravě jídel mě fascinovala. Dodnes rád vařím a při vaření vymýšlím. Mou současnou kariéru ale ovlivnila v šesté třídě základní školy četba Brehmova života zvířat, čerstvě vydané "obratlovčí" knihy Dr. Hanzáka a samosebou Hanzelka a Zikmund. Takže jsem se chtěl stát zoologem, nejraději tím cestujícím po světě a zároveň chránit ohrožené druhy.

Vybavíte si okamžik, kdy Vám vědecká činnost přinesla největší radost?

Nemohu si vybavit jeden jediný okamžik, který by výrazně převyšoval radostí ostatní. Určitě to ale byly situace, kdy se podařilo potvrdit nějaký očekávaný předpoklad. Samosebou nezapomenu na okamžik, kdy jsem poprvé dostal z redakce docela slušného mezinárodního časopisu zprávu, že nám s kolegou byla naše práce přijata k otištění. Také vzpomínám na den, kdy jsem se umístil na prvním místě v soutěži o nejlepší vědeckou práci mladých během aspirantury na fakultě a v zápětí mi děkan nedoporučil cestu do zahraničí k návštěvě mého bratra, který před komunisty utekl do Anglie. Raduji se také z toho, když se podaří dobrý projekt se studenty, je z toho skvělá diplomová práce, ta je pak publikována v mezinárodním časopise a navíc je z toho nějaký populární výstup, který slouží veřejnosti nebo úřadům k získání potřebné informace.

Za posledních dvacet let se věda hodně změnila. Jaký vývoj předpokládáte ve Vašem oboru v následující deseti letech?

Přestože jsem vystodováním biolog, pracuji nyní v oblasti aplikované atmosférické chemie a fyziky, také se tomu říká studium kvality ovzduší.

Soudím tedy, že se podaří lépe poznat činnost klimatického systému, že bude například zjištěno, jak se spontánně vytvářejí částice v atmosféře (tzv. proces nukleace) a že se významně pokročí v poznání principů účinků antropogenního aerosolu (prachu) na zdraví člověka.

Ve svém projevu u příležitosti jmenování profesorů v říjnu 2008 ministr školství zmínil: "Akademický svět bývá někdy stereotypně vnímán jako centrum potenciálního odporu vůči stávajícímu společenskému uspořádání". Jaké kroky byste doporučil budoucímu ministrovi školství?

Vysoké školství (stejně jako mateřské, základní i střední) je v krizi. To by si měl uvědomit ministr/ministryně nejdříve. Ten/ta, který/á bude v ministerském křesle by se měl/a především obklopit schopnými odborníky, pohlédnout ven, poučit se, jaký systém je nejlepší (zatím se ukazuje, že z nám blízkých asi ten finský) a začít okamžitě jednat podle toho. Konkrétně: zachovat silnou Akademii věd, koncepčně i fakticky ji provázat s vysokými školami, zavést jednoznačné a přísné hodnocení kvality práce (tím nemyslím pouze vědecký, ale i pedagogický výkon), nalézt motivační nástroje k udržení mladých schopných lidí doma nebo je přitáhnout zpět po návratu ze zahraničí, věnovat značné prostředky do vysokoškolské přípravy budoucích učitelů. Je toho mnoho a je za minutu dvanáct...